

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Система менеджменту якості

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА ДОКТОРА НАУК
У НАЦІОНАЛЬНОМУ АВІАЦІЙНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023

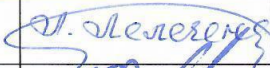
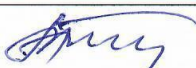
Положення
затверджене Вченою радою НАУ
протокол № 6 від « 07 » 2023 року
вводиться в дію наказом ректора

Максим ЛУЦЬКИЙ
від « 07 » 2023 року № 79

КИЇВ - 2023

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 2 з 27

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Прізвище	Посада	Дата
Розробник		Анжела ЛЕЛЕЧЕНКО	Завідувач аспірантури та докторантури	07.06.2023
Узгоджено		Микола ЛЕГЕНЬКИЙ	Вчений секретар НАУ	09.06.2023
Узгоджено		Олексій ШКУРАТОВ	Проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку	09.06.2023
Узгоджено		Анатолій ПОЛУХІН	Проректор з навчальної роботи	08.06.2023
Узгоджено		Андрій ГІЗУН	Начальник відділу моніторингу якості вищої освіти	07.06.2023
Узгоджено		Вікторія КРИЦЕНКО	Начальник юридичного відділу	08.06.2023

Рівень документу – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник – 1

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 3 з 27

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті (надалі – Положення) розроблено відповідно до: законів України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII; постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261, «Питання стипендіального забезпечення» від 12.07.2004 № 882, «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 № 579, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № 1187, «Про затвердження умов, тривалості, порядку надання та оплати творчих відпусток» від 19.01.1998 № 45, «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022. № 44; наказів Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266, «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» від 07.08.2002 № 450; Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України, затверджених Міністерством освіти і науки України (МОНУ), Правил прийому до аспірантури та докторантури Національного авіаційного університету (далі – НАУ).

1.2. Положення є нормативним документом, що визначає механізм та основні правила підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти (далі – здобувачі) з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та доктора наук відповідно; встановлює порядок вступу, прийому і підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру і докторантуру НАУ, атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, призначення і моніторингу якості роботи наукових керівників та консультантів, а також організації роботи зі здобувачами в Університеті.

1.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НАУ здійснюється у межах ліцензійного обсягу відповідної освітньо-наукової спеціальності:

- в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) або заочною (тільки на умовах контракту) формами навчання;
- поза аспірантурою (виключно для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в НАУ).

1.4. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

- у докторантурі НАУ за очною (денною) формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту.

Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі НАУ здійснюється за рахунок:

- коштів державного (місцевого) бюджетів України – за державним (регіональним) замовленням;
- коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту) – понад державне замовлення в межах ліцензійного обсягу.

1.5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою здійснюється за рахунок коштів університету.

1.6. Зарахування військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань до аспірантури та докторантури НАУ визначається з урахуванням особливого виду

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 4 з 27

їх службової діяльності в умовах правового режиму воєнного стану, що визначає фактичні обмеження на поєднання військової служби з навчанням (підготовкою) відповідно до змісту ст. 64 Конституції України та ст. 3 Указу Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» і передбачає їх зарахування лише на очну (вечірню) та заочну форми навчання.

(Зміни внесені відповідно до статті 64 Конституції України, статті 3 Указу Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», частини першої статті 1² Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», листа-роз'яснення Міністерства освіти і науки України «Про вступ військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань»).

1.7. Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється на загальних засадах відповідно до цього Положення. Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства в аспірантурі та докторантурі здійснюється на підставі:

- міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну чи мобільності;
- договорів, укладених між університетом та закладами вищої освіти (науковими установами) інших країн, щодо обміну вченими чи академічної мобільності;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб (на умовах контракту).

1.8. Вартість навчання в аспірантурі та перебування в докторантурі затверджується наказом ректора НАУ.

1.9. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки; підготовки доктора наук у докторантурі – два роки; особи, прикріпленої до кафедри Університету для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою – до п'яти років.

1.10. Для врегулювання відносин між аспірантом або докторантом та Університетом укладається договір (за умови зарахування за державним замовленням) або контракт (за умови зарахування за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб).

1.11. Вступ до аспірантури та докторантури НАУ здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Умов прийому на навчання здобувача до закладів вищої освіти, затверджених МОНУ, Правил прийому до аспірантури та докторантури.

1.12. Правила прийому до аспірантури та докторантури НАУ щорічно затверджуються Вченою радою НАУ на основі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОНУ та в установлені строки оприлюднюються на офіційному веб-сайті НАУ.

1.13. Правила прийому до аспірантури та докторантури НАУ діють протягом відповідного навчального року і визначають:

- порядок, перелік, строки подання документів для вступу до аспірантури та докторантури;
- зміст, форму і строки проведення вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури та проведення співбесід до докторантури за кожною спеціальністю;
- процедуру зарахування до аспірантури та докторантури.

1.14. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються Вченою радою НАУ для кожної спеціальності. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури та наукової програми докторантури є підготовка та публікація наукових статей та дисертацій.

1.15. Аспіранти, здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, прикріплені до кафедри Університету для написання дисертаційної роботи поза аспірантурою (далі – здобувачі) і докторанти проводять наукові дослідження згідно з Планом дисертаційної роботи, Індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми (для PhD) та Індивідуальним

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 5 з 27

планом виконання наукової роботи (для докторантів) у яких визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі та докторантурі.

1.16. Атестація аспірантів, здобувачів вищої освіти за ступенем доктора філософії та доктора наук передбачає її проведення структурним підрозділом НАУ – Інститутом/факультетом (кафедрою/лабораторією/відділом), за яким закріплена відповідна освітньо-наукова або наукова програми.

1.17. Підготовка в аспірантурі та докторантурі в обов'язковому порядку завершується захистом наукових досягнень аспіранта або докторанта у спеціалізованій вченій раді.

1.18. Аспірант або докторант, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті НАУ на відповідний календарний рік та відраховується з аспірантури або докторантури наказом ректора;

- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі.

1.19. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі чи докторантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на зарахування за контрактом або на повторний вступ до аспірантури чи докторантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.20. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури і докторантури здійснює Вчена та/або Науково-технічна рада НАУ.

1.21. Планування, організацію, адміністрування та контроль освітньо-наукового процесу підготовки кадрів вищої кваліфікації, а також координацію діяльності структурних підрозділів НАУ, які ведуть підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук здійснює Відділ аспірантури та докторантури, підпорядкований проректору з наукової роботи та інноваційного розвитку.

1.22. НАУ до 25 грудня поточного навчального року формує та надсилає до Міністерства освіти і науки України офіційний лист з плановими показниками прийому в аспірантуру та докторантуру на наступний навчальний рік за кожною зі спеціальностей та формою навчання, за якими здійснюється підготовка в аспірантурі та докторантурі НАУ.

1.23. До 15 грудня поточного навчального року гаранті освітньо-наукової програми мають подати до Відділу аспірантури та докторантури службові записки з визначенням чисельності потенційних вступників до аспірантури та докторантури за відповідною спеціальністю (освітньо-науковою програмою) у наступному навчальному році, до заяви додаються надані гарантам клопотання потенційних наукових керівників та наукових консультантів.

1.24. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу до аспірантури НАУ документи згідно з Правилами прийому до аспірантури та докторантури НАУ.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 6 з 27

2. ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ

2.1. Процедура подання та перелік документів, необхідних для допуску до вступних випробувань

2.1.1. До підготовки в аспірантурі НАУ для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які мають освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

2.1.2. План прийому в аспірантуру на наступний навчальний рік за кожною зі спеціальностей (освітньо-наукових програм) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в НАУ здійснюється **два рази на рік** і визначається в межах ліцензованого обсягу гарантом та членами групи забезпечення освітньо-наукової програми **на основі наданих їм до 01 грудня поточного року клопотань** наукових керівників НАУ щодо потенційних вступників до аспірантури в наступному році.

2.1.3. Вступні випробування до аспірантури НАУ здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії складаються зі:

- Вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня. Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови - дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови - дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня), звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати порівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

- Вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності).

2.1.4. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

2.1.5. Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури наступна: додатковий іспит (в разі необхідності), іноземна мова, іспит зі спеціальності.

2.1.6. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного іспиту і позбавляється права брати участь у конкурсі.

2.1.7. Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

2.1.8. До вступних випробувань допускаються виключно особи, які в установлений строк подали до Відділу аспірантури та докторантури Університету повний комплект обов'язкових документів.

2.1.9. Повний комплект обов'язкових для допуску до вступних випробувань документів у картонному швидкозшивачі подається вступником особисто до Відділу аспірантури та докторантури у встановлені строки і включає:

- заяву установленної форми для допуску до вступних випробувань;
- згоду на збір та обробку персональних даних;

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 7 з 27

– копію диплома магістра (спеціаліста освітньо-кваліфікаційного рівня, підтвердженого документом державного зразка, що виданий вищим навчальним закладом III- IV рівня акредитації);

- копію додатка до диплома з оцінками;
- особовий листок з обліку кадрів установленої форми;
- автобіографію;
- фото розміром 3,5 × 4,5 см;
- копію сторінок паспорту з відмітками;
- копію ідентифікаційного номера;
- копію трудової книжки (за наявності);
- копію приписного свідоцтва, завірену у Військово-мобілізаційному підрозділі НАУ (для чоловіків);
- довідку з місця роботи (за наявності).

Оригінал диплома про повну вищу освіту, паспорт та приписне свідоцтво пред'являються вступником. Без наявності оригіналів пакет документів не приймається.

2.1.10. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами.

Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою НАУ рішення про визнання його диплома.

2.1.11. Перелік документів, які необхідно подати до Приймальної комісії аспірантури, та терміни їх подання, а також терміни вступних випробувань до аспірантури зазначаються у Правилах прийому до аспірантури та докторантури НАУ, які формуються на кожен рік вступу на основі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у відповідному навчальному році.

2.2. Приймальна комісія: основні завдання та обов'язки

2.2.1. Для організації прийому документів, проведення вступних випробувань та визначення рейтингу вступників до аспірантури створюється Приймальна комісія, склад якої затверджується наказом ректора НАУ.

2.2.2. До складу Приймальної комісії входять: голова комісії – завідувач Відділу аспірантури та докторантури; заступник голови комісії та секретар комісії – співробітники Відділу аспірантури та докторантури.

2.2.3. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури у зв'язку з неподанням в установлений строк повного комплексу обов'язкових документів або за умови оформлення цих документів неналежним чином.

2.2.4. Приймальна комісія:

- забезпечує інформування вступників та громадськості з усіх питань щодо вступу;
- організовує прийом заяв та обов'язкових документів;
- вносить проєкт наказу ректора про допуск вступників до участі в конкурсі (до участі у вступних випробуваннях);
- координує діяльність усіх підрозділів Університету щодо підготовки та проведення конкурсного відбору щодо вступу до аспірантури;
- проводить консультації з питань оформлення документів, вступу та вибору спеціальності, що найбільш відповідає здібностям, нахилам і рівню підготовки вступників;
- в установленому порядку подає до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – ЄДЕБО) отримані від вступників відомості про них, вносить зміни до статусів заяв вступників в ЄДЕБО;

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 8 з 27

- визначає (обчислює) конкурсний бал кожного вступника відповідно до затверджених критеріїв та формує рейтингові списки;

- забезпечує оприлюднення на веб-сайті НАУ даного Положення, Правил прийому до аспірантури та докторантури НАУ та іншої інформації, необхідної для вступників.

2.2.5. Пакети обов'язкових документів вступників реєструються секретарем Приймальної комісії в журналі реєстрації заяв вступників, в якому зазначаються наступні дані вступника:

- порядковий реєстраційний номер;
- дата прийому документів;
- прізвище, ім'я та по батькові вступника;
- підпис вступника в одержанні повернутих документів або відмітка про їх повернення (номер поштової квитанції).

2.2.6. У разі потреби, Приймальна комісія може прийняти рішення про внесення до журналу реєстрації заяв вступників додаткових даних про вступника.

2.2.7. Вступнику видається розписка про прийом його документів за підписом особи, яка прийняла пакет обов'язкових документів та завідувача аспірантури та докторантури, скріплена печаткою Відділу аспірантури та докторантури.

2.2.8. Відмова у реєстрації заяви вступника не допускається, крім випадків відсутності повного пакету обов'язкових документів, передбачених даним Положенням і Правилами прийому до аспірантури та докторантури НАУ або за умови оформлення пакету обов'язкових документів неналежним чином.

2.2.9. Приймальна комісія приймає рішення про допуск вступника до участі в конкурсі (у вступних випробуваннях) у разі виконання ним вимог Правил прийому до аспірантури та докторантури НАУ і повідомляє про це вступника шляхом оприлюднення інформації про допуск до проходження вступних випробувань на офіційному веб-сайті Університету.

2.2.10. Список осіб, допущених для проходження вступних випробувань та розклад вступних випробувань затверджується наказом ректора Університету, проект якого вносить завідувач аспірантури та докторантури, й оприлюднюється шляхом розміщення на веб-сайті НАУ не пізніше, ніж за тиждень до початку проведення вступних випробувань.

2.3. Організація та проведення вступних випробувань

2.3.1. Для проведення вступних випробувань в НАУ створюються предметні комісії з англійської мови та наукових спеціальностей що складаються з докторів філософії (кандидатів наук) та докторів наук у кількості трьох – п'яти осіб, (з них – не менше двох докторів наук – для предметних комісій з наукових спеціальностей), які здійснюють наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

2.3.2. До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших закладів вищої освіти (наукових установ) у разі, якщо з ними укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, спільне виконання освітньо-наукової програми або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між НАУ та науковою установою.

2.3.3. До складу предметної комісії з англійської мови (української мови – для іноземних громадян) крім докторів філософії (кандидатів наук) та докторів наук можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють мовою і за рішенням Вченої ради Університету можуть кваліфіковано оцінити рівень знання мови вступником.

2.3.4. Склад предметних комісій затверджується наказом ректора НАУ, проект якого

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 9 з 27

вносить завідувач аспірантури та докторантури на основі службових записок голів проєктних груп (гарантів) відповідних наукових спеціальностей.

2.3.5. Контроль за роботою предметних комісій здійснює Відділ аспірантури та докторантури.

2.3.6. За проведення вступних випробувань відповідають голови предметних комісій. Голови предметних комісій щороку складають програми вступних випробувань, екзаменаційні білети, які затверджуються ректором Університету або проректором з наукової роботи та інноваційного розвитку не пізніше, ніж за три місяці до початку проведення вступних випробувань.

2.3.7. Затверджені екзаменаційні матеріали тиражуються в необхідній кількості і зберігаються протягом поточного року у двох примірниках, один примірник – у голови предметної комісії, другий – у Відділі аспірантури та докторантури.

2.3.8. Відповідно до Правил прийому до аспірантури та докторантури в НАУ особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі про вищу освіту, рішенням предметної комісії з основної спеціальності призначається складання додаткового вступного випробування з наукової спеціальності відповідної галузі науки.

2.3.9. Форма вступних випробувань, строки та порядок їх проведення в НАУ затверджуються у даному Положенні та Правилах прийому до аспірантури та докторантури НАУ і можуть проводитись у змішаному (в очному та/або дистанційному) режимі відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України.

2.3.10. Вступні випробування до аспірантури проводяться **очно та/або дистанційно** (за допомогою Google Meet), у т.ч. для осіб, які зареєстровані та перебувають на тимчасово окупованій території – за зверненням вступника, за обов'язкової присутності не менше двох членів та голови предметної комісії у кожній аудиторії.

За проведення вступних випробувань відповідають голови предметних комісій. Голови предметних комісій щороку складають програми вступних випробувань, екзаменаційні білети, які затверджуються проректором з наукової роботи та інноваційного розвитку НАУ не пізніше, ніж за три місяці до початку проведення вступних випробувань.

2.3.11. Програми вступних випробувань обов'язково оприлюднюються на веб-сайті Відділу аспірантури та докторантури не пізніше наступного дня після їх затвердження. У програмах мають міститися критерії оцінювання, структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступника.

Затверджені екзаменаційні матеріали тиражуються в необхідній кількості і зберігаються протягом поточного року у двох примірниках, один примірник – у голови предметної комісії, другий – у Відділі аспірантури та докторантури.

2.3.12. Сторонні особи без дозволу голови Приймальної комісії не допускаються до приміщень, в яких проводяться вступні випробування.

2.3.13. Бланки протоколів вступних випробувань зі штампом Відділу аспірантури та докторантури зберігаються у завідувача аспірантури та докторантури, яка видає їх головам предметних комісій у необхідній кількості разом із витягами з наказу ректора НАУ про допуск вступників до вступних випробувань не пізніше, ніж за тиждень до проведення вступних випробувань.

2.3.14. Заповнені належним чином, підписані головою та присутніми членами відповідної предметної комісії бланки протоколів вступних випробувань, а також аркуші письмових відповідей вступників (із наукової спеціальності), передаються особисто головою відповідної предметної комісії до Відділу аспірантури та докторантури в день проведення вступного випробування. В іншому разі протоколи вступних випробувань вважаються недійсними.

2.3.15. Під час проведення вступних випробувань вступникам забороняється користуватись електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 10 з 27

матеріалами. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. У протоколі вступного випробування такого вступника голова предметної комісії вказує причину відсторонення та час.

2.3.16. Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших випробуваннях і конкурсі не допускаються. За наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть допускатися до складання пропущених вступних випробувань із дозволу голови Приймальної комісії в межах встановлених строків і розкладу проведення вступних випробувань.

2.3.17. Перескладання вступних випробувань у поточну сесію не дозволяється.

2.3.18. Апеляції на результати вступних випробувань розглядає апеляційна комісія НАУ, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора.

2.3.19. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника. У тому випадку, коли конкурсний бал двох (або більше) вступників на певну спеціальність за результатами вступних випробувань є однаковим, перевага при зарахуванні до аспірантури надається вступникам:

- які отримали вищу оцінку за іспит зі спеціальності;
- які мають значний науковий доробок (публікації у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science (за обраною спеціальністю); одноосібну монографію або/чи розділ у колективній монографії, рекомендованих до друку вченою радою відповідного факультету або Вченою радою НАУ; патент або авторське свідоцтво про винахід за обраною галуззю знань за період не більше трьох років до моменту вступу).

2.4. Критерії оцінювання вступних випробувань та визначення рейтингу вступників до аспірантури

2.4.1. Конкурсний відбір для зарахування до аспірантури з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань.

2.4.2. Вступним випробуванням до аспірантури надаються вагові коефіцієнти, які нормуються одиницею. Вступні випробування складаються з:

- вступного іспиту з наукової спеціальності в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності (ваговий коефіцієнт – 0,5);
- вступного іспиту з англійської мови (в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, International English Language Testing System, сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складання вступного випробування з англійської мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з англійської мови з найвищим балом (ваговий коефіцієнт – 0,25);
- вступного іспиту з української мови – для іноземних громадян (ваговий коефіцієнт – 0,25);
- реферату з презентацією дослідницьких пропозицій та досягнень за підписом наукового керівника (ваговий коефіцієнт – 0,4). Вступне випробування полягає в заслуховуванні та обговоренні наукового повідомлення вступника. Реферат з презентацією оцінює предметна комісія з відповідної наукової спеціальності.

2.4.3. Вступні випробування оцінюються за 100-200-бальною шкалою.

2.4.4. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена у дипломі про вищу освіту, рішенням предметної комісії з основної спеціальності

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 11 з 27

призначається додаткове вступне випробування зі спеціальності відповідної галузі науки. Для додаткового вступного випробування ваговий коефіцієнт не застосовується.

2.4.5. Вступне випробування з іноземної мови, як кваліфікаційний іспит зараховується автоматично, якщо вступник має міжнародний сертифікат з іноземної мови (отриманий впродовж останніх двох років) не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня.

2.4.6. Експертизу поданих вступниками міжнародних сертифікатів з іноземної мови, проводять предметні комісії з іноземних мов до початку вступних випробувань.

2.4.7. Рішення про зарахування випробування за сертифікатом приймає предметна комісія з іноземної мови. Це рішення оформляється відповідним протоколом вступного випробування з іноземної мови. Вступник, якому відмовлено у зарахуванні іспиту за сертифікатом, має право складати іспит з іноземної мови на загальних підставах.

2.4.8. Додаткові вступні випробування передують вступним випробуванням з наукової спеціальності та англійської (української) мови. Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». У випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він позбавляється права брати подальшу участь у конкурсі.

2.4.9. За результатами вступного випробування виставляється одна позитивна оцінка за шкалою 100-200 балів (з кроком не менше ніж в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

2.4.10. При визначенні конкурсного балу кожного вступника також враховуються наступні показники:

- середній бал додатку до диплому про вищу освіту (ваговий коефіцієнт – 0,05);
- додаткові бали за наукові досягнення (ваговий коефіцієнт – 0,15).

2.4.11. Рейтинговий список вступників до аспірантури впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого. У рейтинговому списку вступників зазначаються:

- прізвище, ім'я та по батькові вступника;
- наукова спеціальність;
- прізвище та ініціали передбачуваного наукового керівника.

Підставою для формування рейтингових списків є конкурсний бал.

2.4.12. Конкурсний бал (КБ) вступника до аспірантури розраховується на основі НРК7 (за 100-200 бальною шкалою) за наступною формулою:

Конкурсний бал (КБ) = $0,2 \times \text{ВВС} + 0,2 \times \text{ВВАМ} + 0,4 \times \text{РДП} + \text{ДБ} \times 0,15 + \text{СБД} \times 0,05$, де:

ВВС – оцінка вступного випробування зі спеціальності (за 100-200-бальною шкалою із ваговим коефіцієнтом – 0,2);

ВВАМ – оцінка вступного випробування з англійської мови (за 100-200-бальною шкалою із ваговим коефіцієнтом – 0,2);

РДП – оцінка поданого реферату з презентацією дослідницьких пропозицій та досягнень (за 100-200-бальною шкалою із ваговим коефіцієнтом – 0,4);

ДБ – додаткові бали за наукові досягнення.

При визначенні конкурсного балу кожного вступника також враховуються наступні показники:

СБД – середній бал додатку до диплому про вищу освіту (за 100-бальною шкалою із ваговим коефіцієнтом – 0,05);

ДБ – додаткові бали за наукові досягнення (ваговий коефіцієнт – 0,15).

Додаткові бали за наукові досягнення не повинні перевищувати в сумі 100 балів.

Якщо після домноження на коефіцієнти конкурсний бал перевищує 200, він встановлюється таким, що дорівнює 200.

2.4.13. Додаткові бали (ДБ) за наукові досягнення:

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 12 з 27

Наукові досягнення	Кількість балів
Диплом переможця та призера міжнародної студентської олімпіади з фаху ¹	20
Диплом переможця та призера всеукраїнської студентської олімпіади МОН України з фаху	перше місце - 15 друге місце - 10 третє місце - 5
Диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт МОН України з фаху	перше місце - 15 друге місце - 10 третє місце - 5
Диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт НАН України з фаху	перше місце - 15 друге місце - 10 третє місце - 5
Диплом лауреата премії НАН України для молодих учених та студентів закладів вищої освіти за обраною спеціальністю	10
Публікація у науковому виданні, включеному до переліку наукових фахових видань України (за обраною спеціальністю)	10 (кожна стаття)
Публікація у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science (за обраною спеціальністю)	15 (кожна стаття)
Одноосібна монографія яка рекомендована до друку вченою радою відповідного факультету/інституту або Вченою радою НАУ	25
Розділ у колективній монографії, яка рекомендована до друку вченою радою відповідного факультету/інституту або Вченою радою НАУ	10
Участь у науковій всеукраїнській конференції (за умови публікації тез доповіді за обраною спеціальністю) за період не більше трьох років до моменту вступу	3 (кожна теза)
Участь у науковій міжнародній конференції (за умови публікації тез доповіді за обраною спеціальністю) за період не більше трьох років до моменту вступу	5 (кожна теза)
Патент або авторське свідоцтво про винахід за обраною галуззю знань за період не більше трьох років до моменту вступу	20
Рекомендація вченої ради відповідного факультету/інституту на вступ до аспірантури за період не більше одного року до моменту вступу	5
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою за обраною спеціальністю	5

2.5. Порядок зарахування до аспірантури

2.5.1. Рішення про рекомендацію до зарахування вступників на місця за кошти державного бюджету та кошти фізичних і юридичних осіб Приймальна комісія приймає згідно з порядком формування рейтингового списку, у строк, визначений Правилами прийому. Офіційним повідомленням про надання рекомендацій до зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на веб-сайті НАУ.

2.5.2. Рішення приймальної комісії про зарахування вступника може бути скасоване приймальною комісією у разі виявлення порушень з боку вступника.

2.5.3. Особи можуть бути вилучені з наказу про зарахування (наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи) до НАУ за власним бажанням, відраховані з НАУ за власним бажанням, у зв'язку з чим таким особам повертаються подані ними документи не пізніше наступного дня після подання заяви про відрахування.

2.5.4. До складу Приймальної комісії із зарахування до аспірантури входять голови предметних комісій із наукових спеціальностей та з англійської (української) мови, завідувач аспірантури та докторантури; головою є проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку НАУ.

¹ - диплом, отриманий під час навчання в магістратурі;

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 13 з 27

2.5.5. Рішення про зарахування вступників до аспірантури ухвалюється на засіданні Приймальної комісії із зарахування до аспірантури і оформлюється протоколом із зазначенням форми навчання та умов зарахування.

2.5.6. Усім рекомендованим до зарахування на навчання в аспірантурі, відповідно до поданих заяв, необхідно **впродовж трьох днів після оприлюднення на сайті НАУ даної інформації, особисто підтвердити свою згоду чи незгоду щодо обраної форми навчання** та подати до Відділу аспірантури та докторантури наступні документи:

- заяву про зарахування до аспірантури встановленої форми;
- угоду про підготовку аспіранта денної / вечірньої форми навчання у двох примірниках – за умови вступу за державним замовленням; або контракт про платну підготовку в аспірантурі НАУ – у двох примірниках.

2.5.7. Зарахованими до аспірантури НАУ на конкурсній основі за державним замовленням або за контрактом можуть бути тільки ті особи, які склали всі вступні випробування предметним комісіям, що діють у НАУ.

2.5.8. На підставі рішення Приймальної комісії із зарахування до аспірантури ректором Університету видається наказ про зарахування вступників до аспірантури. Проект наказу вносить завідувач аспірантури та докторантури. Інформація про зарахування вступників до аспірантури доводиться до їх відома та оприлюднюється на офіційному веб- сайті НАУ.

2.5.9. Після видання ректором НАУ наказу про зарахування вступників до аспірантури, уповноважений співробітник Відділу аспірантури та докторантури вносить в ЄДЕБО відповідні відмітки щодо зміни статусу вступника та верифікує у ЄДЕБО накази про зарахування вступників на навчання у тижневий термін.

2.5.10. Зарахованим особам, за їх вимогою, видаються повідомлення або довідки встановленого зразка із зазначенням номеру та дати виходу наказу ректора НАУ про зарахування до аспірантури.

2.5.11. Зарахованим особам за умови вступу за державним замовленням видається примірник угоди про підготовку аспіранта денної та вечірньої форми навчання в аспірантурі НАУ; особам за умови вступу за контрактом – контракт про платну підготовку в аспірантурі НАУ.

2.5.12. Копії документів і фотокартки незарахованих вступників, що не отримані ними, а також їх екзаменаційні роботи зберігаються протягом одного року, після чого знищуються про що складається відповідний акт.

2.5.13. Втручання в діяльність Приймальної комісії із зарахування до аспірантури з боку громадських, політичних та інших організацій, партій та рухів не дозволяється.

2.5.14. Прийом на навчання до НАУ іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно із законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», «про встановлення додаткових правових та соціальних гарантій для громадян Республіки Польща, які перебувають на території України», постановою Кабінету міністрів України «Про здобуття вищої освіти деякими категоріями осіб» від 12.09.2018 № 729, наказом Міністерства освіти і науки України від 01.11.2013 № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 25.11.2013 №2004/24536, наказом Міністерства освіти і науки України від 02.12.2019 № 1498 «Про затвердження Порядку встановлення квот для здобуття вищої освіти іноземцями та особами без громадянства в межах обсягів державного замовлення відповідно до міжнародних договорів України», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 10.02.2020 №153/34436.

2.5.15. Громадяни Російської Федерації та Республіки Білорусь, які не мають посвідки на постійне проживання в Україні, приймаються на навчання за індивідуальним дозволом Міністерства освіти і науки України.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 14 з 27

2.5.16. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, та особи, яким надано статус закордонного українця і які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України.

2.5.17. Іноземці та особи без громадянства, зокрема закордонні українці, які постійно проживають в Україні, громадяни Республіки Польща, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України, зокрема за кошти державного або місцевого бюджету, за винятками, встановленими Конституцією України, законами України чи міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Здобуття вищої освіти зазначеними категоріями осіб за кошти державного бюджету здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства в аспірантурі здійснюється на підставі:

- міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну чи мобільності;
- договорів, укладених між університетом та закладами вищої освіти (науковими установами) інших країн, щодо обміну вченими чи академічної мобільності;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб (на умовах контракту).

Іноземці та особи без громадянства можуть здобувати вищу освіту за кошти фізичних та/або юридичних осіб, якщо іншого не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між НАУ та іншими закладами вищої освіти про міжнародну мобільність.

2.5.18. Прийом іноземців та осіб без громадянства (далі – іноземці), зокрема закордонних українців, які постійно проживають в Україні, громадян Республіки Польща, осіб, яких визнано біженцями, та осіб, які потребують додаткового захисту, на місця державного замовлення здійснюється в межах квот для іноземців.

Прийом на навчання іноземців для здобуття вищої освіти проводиться на акредитовані освітні програми.

2.5.19. Зарахування вступників із числа іноземців на навчання до аспірантури за кошти фізичних та/або юридичних осіб може здійснюватися НАУ впродовж року.

2.5.20. Усі категорії іноземців, які вступають на навчання, зараховуються до НАУ на підставі наказів про зарахування. Підтвердженням факту навчання може бути довідка.

2.5.21. Строки прийому заяв і документів, проведення вступних випробувань для іноземців та зарахування зазначаються у Правилах прийому та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Відділу аспірантури та докторантури НАУ.

2.5.22. Іноземці, яким надаються державні стипендії за міжнародними договорами, загальнодержавними програмами, іншими міжнародними зобов'язаннями України, приймаються на навчання у межах установлених квот для іноземців на підставі направлень Міністерства освіти науки України.

2.5.23. Іноземці, які прибувають в Україну для участі в програмах академічної мобільності або для здобуття вищої освіти освітніми програмами, приймаються на навчання з урахуванням договірних зобов'язань НАУ.

3. ПІДГОТОВКА В АСПІРАНТУРІ

3.1. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 15 з 27

галузі професійної або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне або практичне значення, та захистити дисертацію.

3.2. Освітньо-наукова програма та відповідний навчальний план до неї є основою для формування аспірантом Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, який повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, а також змінювати свій Індивідуальний план за погодженням зі своїм науковим керівником.

3.3. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені Індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. В Індивідуальному плані визначаються результати вивчення та підсумковий контроль навчальних дисциплін відповідної освітньо-наукової програми, зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

3.4. Індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії передбачає проходження фахової науково-педагогічної практики – складової частини практичної підготовки здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності, яка проводиться у III семестрі другого року навчання протягом 4 тижнів. Загальний обсяг фахової науково-педагогічної практики складає 180 годин (6 кредитів ЄКТС). Завершується практика обговоренням її результатів на засіданні відповідної кафедри із обов'язковим виставленням диференційованої оцінки здобувачу.

3.5. Щорічно, разом зі Звітом за поточний рік навчання, аспірантом заповнюється та подається до Відділу аспірантури та докторантури Індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

Порушення строків виконання Індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою відповідного факультету або іншого структурного підрозділу НАУ рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії.

3.6. Аспірант, який підтвердив рівень свого знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей за погодженням із науковим керівником.

3.7. Вчена рада відповідного факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї або декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури НАУ.

3.8. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії (далі – дисертація) є кваліфікаційною

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 16 з 27

науковою роботою, виконаною здобувачем ступеня доктора філософії особисто, що містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії. Дисертаційне дослідження здобувача ступеня доктора філософії повинне запропонувати розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

3.9. Тема дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії та План дисертаційної роботи розробляється аспірантом спільно з науковим керівником, відображається в його Індивідуальному плані виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, узгоджується на засіданні відповідної кафедри (лабораторії, відділу), затверджується вченою радою відповідного факультету або іншого структурного підрозділу Університету, уповноваженого Вченою радою НАУ та подається до Відділу аспірантури та докторантури не пізніше, ніж через два місяці з дати зарахування до аспірантури.

3.10. У разі зміни напряму (теми, мети, об'єкта чи предмету) дисертаційної роботи та виникнення потреби у зміні (уточненні) теми дисертації під час підготовки здобувача ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою), здобувач подає відповідну заяву (погоджену з науковим керівником для розгляду на засіданні відповідних кафедр та разом із витягом і службовою запискою від завідувача кафедри подає на розгляд та затвердження на засіданні вченої ради факультету (іншого структурного підрозділу НАУ).

3.11. Після затвердження (уточнення) теми дисертації здобувач ступеня доктора філософії має зробити відповідний запис у своєму Індивідуальному плані виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії із зазначенням номера протоколу та дати засідання вченої ради факультету (іншого структурного підрозділу НАУ), на якому ухвалено відповідне рішення.

3.12. Кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням до аспірантури відповідним наказом ректора призначається науковий керівник, з числа науково-педагогічних працівників НАУ – доктор наук або кандидат наук (доктор філософії), який має дозвіл Вченої ради НАУ на керівництво аспірантами.

3.13. За поданням кафедри і вченої ради факультету (навчально-наукового інституту) Вчена рада НАУ може прийняти рішення про надання дозволу керівництва аспірантами кандидату наук (доктору філософії), який має затверджену тему дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук та працює над нею, або рівень наукової активності якого засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше п'яти з наступних умов:

1) наявність наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, рекомендованих МОН (у тому числі у співавторстві);

2) наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських свідоцтв, та/або патентів загальною кількістю п'ять досягнень;

3) позитивна динаміка цитувань наукових праць;

4) наявність виданого підручника чи навчального посібника, що рекомендований Вченою радою університету, або монографії (у разі співавторства – з фіксованим власним внеском);

5) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

6) участь у міжнародному науковому проєкті/залучення до міжнародної експертизи;

7) проведення навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

8) робота у складі галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 17 з 27

якості вищої освіти, або експертом з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

9) робота у складі науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;

10) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;

11) організаційна робота в Університеті на посадах ректора (проректора), декана факультету (заступника декана), завідувача кафедри (заступника завідувача), вченого секретаря Університету (факультету), відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника;

12) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена разової спеціалізованої вченої ради;

13) присвоєння вченого звання професора.

3.14. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, його вчасну та позитивну атестацію згідно встановлених критеріїв та строків, подальший вчасний успішний захист дисертаційної роботи, а також відповідає перед Вченою радою НАУ за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

3.15. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

3.16. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішна реалізація аспірантом його Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

3.17. Дисертація виконується державною або англійською мовою та подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН України.

3.18. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії захищає дисертацію у разовій спеціалізованій вченій раді утвореній Вченою радою НАУ, в якому здобувач виконав акредитовану освітньо-наукову програму.

3.19. Вчена рада НАУ не пізніше двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб – голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів, про що видається наказ ректора відповідно до «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44.

3.20. НАУ забезпечує створення необхідних умов для проведення разовою радою перевірки дотримання здобувачем академічної доброчесності.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 18 з 27

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

4.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в НАУ, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності.

Здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, які працюють над дисертацією поза аспірантурою, можуть бути особи, які мають диплом магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Критеріями для прикріплення здобувачів вищої освіти доктора філософії до кафедри НАУ є наявність визначеного наукового напрямку та теми дисертації, а також опублікованих наукових статей або тез конференцій за напрямом дисертаційних досліджень.

Здобувачі прикріплюються до кафедри Університету, де працює науковий керівник терміном до п'яти років. Науковим керівником здобувача може бути призначений тільки співробітник НАУ, як правило, доктор наук, або, як виняток, кандидат наук, який має дозвіл Вченої ради НАУ на керівництво аспірантами.

4.2. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до НАУ для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, здійснюється за кошти Університету.

4.3. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури згідно із затвердженим в установленому порядку Індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та публічним захистом дисертації у спеціалізованій вченій раді.

4.4. Особи, прикріплені до Університету з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права та обов'язки аспірантів НАУ.

4.5. У разі звільнення з роботи з Університету особа автоматично втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в НАУ, проте має право:

- продовжити свою підготовку щодо здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою у закладі вищої освіти (науковій установі), до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким вищим навчальним закладом (науковою установою) та наявністю акредитованої освітньо-наукової програми;

- вступити до аспірантури НАУ або іншого навчального закладу (наукової установи) для здобуття відповідного ступеня за очною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

4.6. Прикріплення осіб до кафедр Університету для написання дисертації на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії відбувається з першого числа місяця початку кожного кварталу. Для прикріплення рекомендуються особи, які подали до Відділу аспірантури та докторантури не пізніше, ніж за місяць до дати прикріплення пакет обов'язкових документів:

- заяву установленої форми;
- згоду на збір та обробку персональних даних;
- копію диплома магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста);
- копію додатка до диплома з оцінками;
- список наукових праць і винаходів за темою дисертації, завірений вченим секретарем НАУ;
- обґрунтування теми дисертації за підписом дисертанта та наукового керівника;
- витяг з протоколу засідання вченої ради факультету або іншого структурного підрозділу Університету, уповноваженого Вченою радою НАУ з рекомендацією про
- прикріплення, затвердження теми дисертації та призначення наукового керівника;
- особовий листок з обліку кадрів установленої форми;

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 19 з 27

- автобіографію;
- фото розміром 3,5 × 4,5 см;
- копію сторінок паспорту з відмітками;
- копію ідентифікаційного номера;
- копію трудової книжки;
- довідку з Відділу кадрів НАУ;
- картонний швидкозшивач.

Оригінал диплома про вищу освіту та паспорт пред'являються здобувачем особисто.

4.7. У разі виконання дисертантом усіх вимог, Відділ аспірантури та докторантури звертається до Вченої ради із клопотанням щодо прикріплення даної особи до відповідної кафедри Університету, затвердження теми дисертаційної роботи та призначення наукового керівника.

Дисертанту може бути відмовлено у рекомендації щодо прикріплення у зв'язку з неподанням в установленний термін повного комплексу обов'язкових документів або за умови оформлення цих документів неналежним чином.

4.8. Працівник, який успішно поєднує основну діяльність із науковою роботою, за основним місцем роботи має право на творчу відпустку для закінчення дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук терміном до трьох місяців.

Творча відпустка надається на підставі заяви працівника та рекомендації Вченої ради НАУ про доцільність надання творчої відпустки. Для отримання рекомендації про доцільність надання творчої відпустки здобувач ступеня доктора філософії має зробити наукову доповідь на засіданні кафедри, відділу, лабораторії, де проводиться наукова робота. За результатами доповіді кафедра, відділ, лабораторія надають Вченій раді НАУ мотивований висновок із обґрунтуванням тривалості творчої відпустки. Необхідною умовою надання творчої відпустки є наявність затвердження теми дисертації Вченою радою НАУ.

Творча відпустка оформлюється наказом ректора НАУ. На час творчої відпустки за працівником зберігається місце роботи (посада) та заробітна плата.

Творча відпустка не надається для закінчення дисертації здобувачу одного й того ж наукового ступеня повторно.

5. ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО ДОКТОРАНТУРИ

5.1. До докторантури на конкурсній основі приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної наукової спеціальності, зокрема, не менше 10 публікацій в міжнародних, вітчизняних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації.

5.2. Вступник до докторантури не менше, ніж за два місяці до вступу подає кафедрі, відділу, лабораторії або іншому структурному підрозділу НАУ розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та інформація про обсяг готовності дисертації.

Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників вчені ради відповідних факультетів або інших структурних підрозділів НАУ заслуховують їх наукові доповіді, шляхом голосування визначають можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подають висновки на розгляд Вченої ради НАУ.

Вчена рада НАУ в місячний строк розглядає висновки вчених рад відповідних факультетів або інших структурних підрозділів Університету щодо кожного вступника та приймає рішення про можливість його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників НАУ із ступенем доктора наук із відповідної спеціальності.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 20 з 27

Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора НАУ.

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту:

Здобувач ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (монографії, наукової доповіді за сукупністю статей), повинен:

- мати ступінь доктора філософії (кандидата наук);
- представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;
- мати опубліковані праці за темою наукових досягнень у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях.

Атестація здобувача ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в НАУ.

5.3. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення Вченої ради НАУ щодо зарахування такого вступника в докторантуру Вчена рада НАУ одночасно приймає рішення про відповідність його диплома. У разі відмови Вчена рада НАУ надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

5.4. У разі наявності конкурсу зі вступу до докторантури, наказом ректора створюється Конкурсна комісія з прийому до докторантури з числа докторів наук, професорів, які є передбачуваними науковими консультантами вступників до докторантури, головами та членами проєктних груп конкурсних наукових спеціальностей під керівництвом проректора з наукової роботи та інноваційного розвитку Університету. Рішення Конкурсної комісії затверджується Вченою або Науково-технічною радою Університету та вводиться в дію наказом ректора НАУ.

5.5. Строки подання повного пакету обов'язкових документів, необхідних для участі в конкурсі та для зарахування до докторантури за державним замовленням або за контрактом, зазначаються в щорічних Правилах прийому до аспірантури та докторантури НАУ та затверджуються Вченою радою Університету.

5.6. Повний комплект обов'язкових для вступу до докторантури документів у картонному швидкозшивачі подається вступником особисто до Відділу аспірантури та докторантури НАУ у встановлені строки і включає:

- заяву про зарахування установленної форми;
- згоду на збір та обробку персональних даних;
- витяг з протоколу рішення Вченої ради НАУ з рекомендацією до вступу в докторантуру, із зазначенням теми дисертаційної роботи та наукового консультанта;
- копію диплома доктора філософії або кандидата наук;
- письмову характеристику наукової діяльності вступника, завірену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником НАУ, із згодою бути науковим консультантом;
- завірений ученим секретарем НАУ список публікацій за темою дисертації;
- особовий листок з обліку кадрів установленної форми;
- автобіографію;
- фото розміром 3,5 × 4,5 см;
- копію сторінок паспорту з відмітками;
- копію ідентифікаційного номера;
- копію трудової книжки;
- копію приписного свідоцтва, завірену у Військово-мобілізаційному підрозділі НАУ (для чоловіків);

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 21 з 27

- довідку з місця роботи;
- угоду про підготовку здобувача ступеня доктора наук у докторантурі НАУ у двох примірниках – за умови вступу за державним замовленням; або контракт про платну підготовку в докторантурі – у двох примірниках.

Оригінал диплома доктора філософії або кандидата наук, паспорт і приписне свідоцтво пред'являються вступником. Без наявності оригіналів пакет документів не приймається.

6. ПІДГОТОВКА В ДОКТОРАНТУРІ **НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК ПОЗА ДОКТОРАНТУРОЮ**

6.1. З метою завершення роботи над науковим дослідженням та оформленням його результатів та/або підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури.

Протягом строку перебування в докторантурі здобувач ступеня доктора наук зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується МОН України, у спеціалізованій вченій раді НАУ.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

6.2. Науковим консультантом докторанта може бути доктор наук – науково-педагогічний або науковий працівник НАУ. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

6.3. Науковий консультант докторанта надає консультації щодо змісту наукових досліджень докторанта; контролює виконання плану дисертаційної роботи, індивідуального наукового плану; вчасну та позитивну атестацію докторанта згідно встановлених критеріїв; подальший вчасний успішний захист дисертаційної роботи, а також відповідає перед Вченою радою НАУ за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового консультанта.

6.4. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з планом дисертаційної роботи та індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в докторантурі. План дисертаційної роботи та Індивідуальний план наукової роботи погоджується докторантом з його науковим консультантом, затверджується вченою радою відповідного факультету або іншого структурного підрозділу Університету, уповноваженого Вченою радою НАУ та подається до Відділу аспірантури та докторантури не пізніше двох місяців з дня зарахування до докторантури.

Індивідуальний план наукової роботи докторанта розробляється та подається докторантом до Відділу аспірантури та докторантури щорічно разом зі Звітом за поточний рік підготовки.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Порушення строків виконання Індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою відповідного факультету або іншого структурного підрозділу НАУ рішення про відрахування докторанта.

6.5. Стан готовності дисертації докторанта визначається діючою спеціалізованою вченою радою. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора наук захищають дисертації в постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує в НАУ або в постійно

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 22 з 27

діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням Університету або за заявою докторанта.

6.6. Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та для подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

Працівнику, який успішно поєднує основну діяльність із науковою роботою, за основним місцем роботи надається творча відпустка для закінчення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук терміном до шести місяців.

Творча відпустка надається на підставі заяви працівника та рекомендації Вченої ради НАУ про доцільність надання творчої відпустки. Для отримання рекомендації про доцільність надання творчої відпустки здобувач наукового ступеня доктора наук має зробити наукову доповідь на засіданні кафедри, відділу, лабораторії, де проводиться наукова робота. За результатами доповіді кафедра, відділ, лабораторія надають Вченій раді НАУ мотивований висновок із обґрунтуванням тривалості творчої відпустки. Необхідною умовою надання творчої відпустки є наявність затвердження теми дисертаційної роботи Вченою радою НАУ або іншого закладу вищої освіти (наукової установи).

Творча відпустка оформлюється наказом ректора НАУ. На час творчої відпустки за працівником зберігається місце роботи (посада) та заробітна плата.

Творча відпустка не надається для закінчення дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук особам, які закінчили докторантуру, а також здобувачу одного й того ж наукового ступеня повторно.

6.7. Прикріплення до Університету з метою написання дисертації доктора наук поза докторантурою здійснюється за заявою дисертанта установленої форми шляхом затвердження Вченою радою НАУ теми дисертаційної роботи та призначення наукового консультанта.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ І ДОКТОРАНТІВ

7.1. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту», а саме:

- вибір форми навчання під час вступу до аспірантури (докторантури);
- безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення Вченою радою НАУ двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- участь у формуванні Індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та Індивідуального плану виконання наукової програми підготовки доктора наук;
- академічну мобільність, у тому числі міжнародну;
- участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації;
- участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 23 з 27

- безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами Університету;
 - користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами Університету;
 - вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо- науковою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС); При цьому здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням із науковим керівником;
 - навчання одночасно за декількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти, за умови отримання тільки однієї вищої освіти за кожним ступенем за кошти державного (місцевого) бюджету;
 - академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства України;
 - трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства України;
 - мають право на роботу у режимі неповного робочого часу (але не більш як на 0,5 ставки за займаною посадою). При цьому академічна стипендія, призначена відповідно до цього Порядку, виплачується у повному обсязі.
 - моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній і громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;
 - безоплатне проходження практики;
 - спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури Університету відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я;
 - брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями; особи, які навчаються в Університеті за денною формою навчання мають право на отримання стипендій у встановленому законодавством порядку.
- 7.2. Аспіранти і докторанти зобов'язані:**
- дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку НАУ;
 - виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
 - дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Університетом;
 - виконувати вимоги освітньо-наукової або наукової програми, за якою здійснюють підготовку в НАУ, досягти визначених результатів навчання (підготовки);
 - виконувати вимоги навчального плану в терміни, визначені графіком навчального процесу та відвідувати заняття відповідно до затвердженого розкладу занять, проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом (для аспірантів);
 - дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку НАУ, Положення про організацію освітнього процесу в НАУ;
 - виконувати Індивідуальний план виконання освітньо-наукової роботи аспіранта та Індивідуальний план виконання наукової роботи докторанта й систематично звітувати про хід їх виконання на засіданні кафедри;
 - своєчасно інформувати НАУ у випадках неможливості через поважні причини виконувати

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 24 з 27

вимоги навчального плану у терміни, визначені графіком навчального процесу;

- захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів) та у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у спеціалізованій вченій раді;

- своєчасно (протягом трьох робочих днів з дати захисту дисертації) подавати до Відділу аспірантури та докторантури Витяг з рішення спеціалізованої вченої ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії/доктора наук;

- дбайливо та охайно ставитись до майна Університету (приміщень, меблів, обладнання, інвентарю, навчальних посібників, книжок, приладів та ін.). повідомляти НАУ про зміни у сімейному стані, працевлаштуванні та інших особистих даних у термін не пізніше ніж через три календарних дні з моменту настання таких змін.

7.3. Покладання Університетом на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних із виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

8. АТЕСТАЦІЯ АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ, ЗДОБУВАЧІВ

8.1. Критерієм оцінювання виконання наукової складової освітньо-наукової програми (для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) та наукової програми (для здобувачів вищої освіти ступеня доктора наук) є Індивідуальний план наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи розробляється аспірантом (здобувачем) з науковим керівником, затверджується на засіданні відповідної кафедри (лабораторії, відділу).

Індивідуальний план наукової роботи узгоджується докторантом з науковим консультантом, затверджується вченою радою відповідного факультету або іншого структурного підрозділу Університету, уповноваженого Вченою радою НАУ.

Затверджений індивідуальний план наукової роботи подається аспірантом (здобувачем) та докторантом особисто до Відділу аспірантури та докторантури не пізніше, ніж через два місяці з дати зарахування (прикріплення до Університету).

Затверджений індивідуальний план наукової роботи на наступні роки навчання (підготовки) подається до Відділу аспірантури та докторантури щорічно разом зі звітом про стан виконання індивідуального плану наукової роботи за поточний рік навчання (підготовки).

8.2. Контроль за виконанням індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача) над дисертацією здійснює науковий керівник, а за виконанням Індивідуального плану наукової роботи докторанта – науковий консультант.

Науковий керівник і науковий консультант несуть особисту відповідальність за якісну підготовку аспіранта (здобувача) і докторанта, вчасну та позитивну їх атестацію згідно встановлених строків та критеріїв, а також подальший успішний захист в установлений строк у спеціалізованій вченій раді.

8.3. Критерії атестації аспірантів (здобувача) та докторантів:

- визначення етапів підготовки та написання розділів дисертаційної роботи, затвердження теми і плану дисертаційної роботи на засіданні вченої ради факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ з подальшим затвердженням на Вченій раді Університету;

- ознайомлення з літературою, науковими джерелами за темою дисертації;

- збирання наукової інформації, статистичних даних та інших матеріалів у державних та галузевих органах, наукових установах, бібліотеках, авіакомпаніях, аеропортах, на підприємствах;

- розробка методики наукових досліджень чи експериментів;

- проектування, розробка чи удосконалення, виготовлення науково- експериментальної

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 25 з 27

установки;

- проведення експериментів, наукових досліджень; отримання та аналіз дослідних наукових даних;
- написання та опублікування наукових статей; тез доповідей на конференціях, семінарах (міжнародних, вітчизняних), навчальних посібників, підручників, монографій.

8.4. Атестація наукової роботи аспірантів (здобувачів) та докторантів проводиться організовано не менше двох разів на рік.

Аспірант (здобувач) кожні півроку звітує про хід виконання індивідуального плану наукової роботи на засіданні кафедри. Звіт і витяг з протоколу засідання кафедри про результати атестації подаються аспірантом (здобувачем) до Відділу докторантури та аспірантури особисто не пізніше 20 числа останнього місяця кожного півріччя поточного року навчання.

Докторант кожні півроку звітує про хід виконання індивідуального плану наукової роботи на засіданні вченої ради факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ. Звіт і витяг з протоколу засідання вченої ради факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ про результати атестації подаються докторантом до Відділу аспірантури та докторантури особисто не пізніше 20 числа останнього місяця кожного півріччя поточного року підготовки.

8.5. Особи, які прикріплюються до Університету з метою написання дисертаційної роботи доктора наук поза докторантурою, звітують про хід виконання роботи над дисертацією на засіданні вченої ради відповідного факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ кожні півроку та подають до Відділу аспірантури та докторантури витяг із протоколу засідання вченої ради факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ про результати виконання дисертаційної роботи.

8.6. Строки проведення атестації наукової роботи аспірантів (здобувачів) та докторантів можуть бути змінені за рішенням вченої ради відповідного факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ при наявності об'єктивних причин. У такому випадку до Відділу аспірантури та докторантури завчасно передається витяг з протоколу засідання вченої ради відповідного факультету або іншого структурного підрозділу, уповноваженого Вченою радою НАУ з обґрунтуванням необхідності перенесення атестації.

8.7. Відповідальність за організацію, вчасне проведення атестації, затвердження її об'єктивних результатів та видачу необхідних документів аспірантам (здобувачам) та докторантам покладається на завідувачів кафедр та деканів факультетів (керівників відповідних структурних підрозділів).

Відповідальність за вчасне подання обов'язкових документів про результати атестації до Відділу аспірантури та докторантури покладається особисто на аспірантів (здобувачів) та докторантів.

Аспірант (здобувач) докторант може бути відрахований за невиконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 26 з 27

9. ОПЛАТА ПРАЦІ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА АСПІРАНТІВ ТА НАУКОВОГО КОНСУЛЬТАНТА ДОКТОРАНТІВ

9.1. Науковий керівник аспіранта (здобувача) та науковий консультант докторанта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень дисертанта, контролює виконання Індивідуального плану виконання освітньо-наукової роботи та Індивідуального плану виконання наукової роботи, а також відповідає перед Вченою радою НАУ за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника (консультанта).

9.2. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування) не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, які здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

9.3. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження. Рішенням вченої ради НАУ аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними.

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного здобувача науковому керівникові (науковому консультанту) відводиться щороку 25 академічних годин навчального навантаження.

9.4. Вчена рада факультету (для аспірантів) та Вчена рада НАУ (для докторантів) мають право не менш, як один раз на рік переглядати склад наукових керівників (консультантів) та усувати від наукового керівництва (консультування) осіб, які не забезпечують своєчасної та якісної підготовки науково-педагогічних кадрів.

9.5. Кошти, що надходять до бюджету Університету за рахунок підготовки аспірантів і докторантів на умовах контракту (громадян України, іноземних громадян), можуть використовуватись кафедрами, які ведуть підготовку таких аспірантів (докторантів) з метою:

- проведення експериментів, наукових досліджень; отримання та аналіз дослідних наукових даних;
- видання підручників, монографій;
- відрядження аспірантів (докторантів) кафедри та їх наукових керівників (консультантів) для участі у конференціях, які безпосередньо стосуються їх наукових досліджень.

Відсоток коштів, використаний на потреби кафедри не може перевищувати 50% коштів від суми, сплаченої аспірантом (докторантом) згідно контракту за навчання (підготовку).

9.6. Науковому керівнику (співробітнику Університету), за поданням проректора з наукової роботи та інноваційного розвитку, виплачується разова премія за рахунок коштів спеціального фонду бюджету НАУ у розмірі одного посадового окладу професора у разі, якщо аспірант, який навчався за державним замовленням, захистив дисертацію достроково або не пізніше шести місяців після закінчення установленого терміну навчання в аспірантурі, отримав диплом доктора філософії і працевлаштований в НАУ.

Науковому консультанту (співробітнику університету) за поданням проректора з наукової роботи та інноваційного розвитку, виплачується разова премія за рахунок коштів спеціального фонду бюджету університету у розмірі одного посадового окладу професора у разі, якщо докторант, який навчався за державним замовленням, захистив дисертацію достроково або не пізніше шести місяців після закінчення установленого терміну перебування в докторантурі, отримав диплом доктора наук і

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному авіаційному університеті	СМЯ НАУ П 06.02 – 02 – 2023
		Стор. 27 з 27

працевлаштований в НАУ.

(Ф 03.02-01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим .	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02-02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02-03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	зміненого	заміненого	нового	анульованого			

(Ф 03.02-04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності